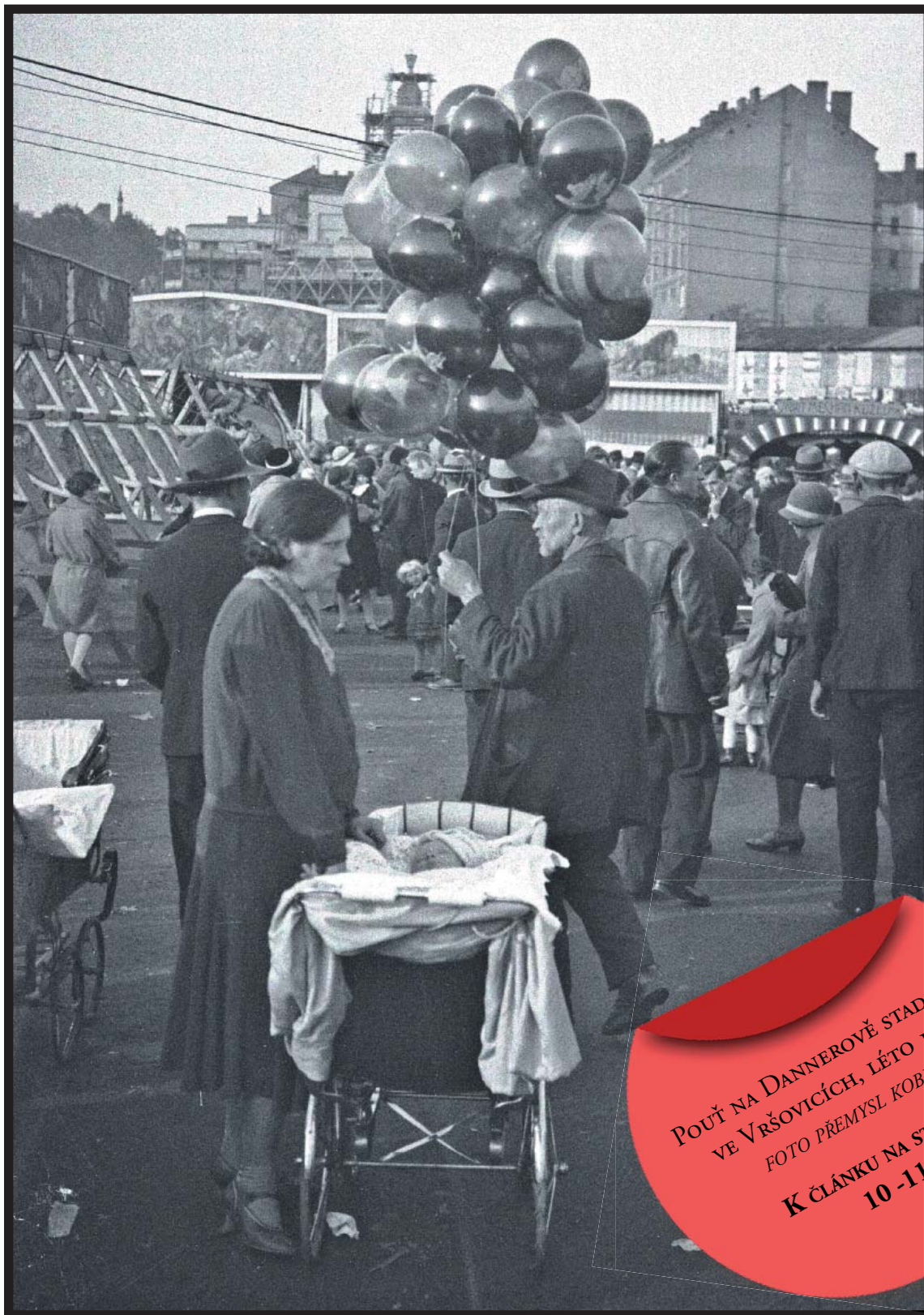

HLASATEL

Sborový časopis Náboženské obce Církve
československé husitské v Praze Vršovicích

**POUŤ NA DANNEROVĚ STADIÓNU
VE VRŠOVICÍCH, LÉTO 1930
FOTO PŘEMYSL KOBLEC
K ČLÁNKU NA STRANĚ
10 -11**

Ve svém loňském příspěvku do Vršovického Hlasatele jsem napsala několik vět o Heslech Jednoty bratrské, která vycházejí každý rok jako biblické čtení na každý den. Opatřila jsem si i ty na letošní rok a i o nich

platí, že je to Bible po kapkách pro všechny, kdo se nad nimi zamýšlejí.

Tentokrát se chci zmínit o útlé knížce veršů našeho básníka br. Miroslava Matouše „Pouť za světlem“, mimochodem, autor je dlouholetým překladatelem Hesel Jednoty bratrské do češtiny. Dostala jsem ji rovněž od našeho br. faráře, stále si v ní listuji a cituji verše s okouzlením nad jejich krásou, prostotou a výstižností.

V úvodu sbírky, v jejím předzpěvu, jsem se dočetla, že napsané verše

*„jsou víry jemné zvony
a mohou duši tvé jen tehdy znít a hrát,
když toužíš vyladěn být stejně jako ony
a srdce u víře si žádáš rozhoupat.“*

Každý z těch veršů je naplněn láskou k Bohu, láskou k životu, ke kráse světa, který, je-li vnímán citem se nám, řečeno s básníkem, otevírá vstříc jako Boží dar.

Ve verši 116 se píše:

*„Kdo srdcem poznává, ten umí vidět cosi,
co rozum netuší, co vnímá jenom cit,
že v jedné krůpěji, že v jedné kapce rosy
se tají nebesa a oceán je skryt.“*

Že je možno aplikovat ve sbírce uvedené verše i do běžného života mě přesvědčila drobná příhoda. V jedné biblické hodině jsme rozebírali teologicko-filosofické pozadí pojmu Nejsvětější Trojice. Bylo to na mě složité, přišla jsem domů a pro uklidnění si začala listovat v Pouti za světlem a opravdu jsem se uklidnila. Knížka se mi otevřela na verši 27:

*„a když už nestačí má mysl, zrak a sluch
se vyznat v přemíře všech vědních složitostí,
tu vždycky napoví mi jednoduchý Bůh.“*

Náš současný svět vnímá básník jako odcizený a vyslovuje přesvědčení, že jen Boží svět je skutečný *„jako jeden tichý květ, jenž dýchá bez pohnutí.“*

Pokora a láska je skryta v každém verši. Sbírkou je nejenom vyznáním života, ale i smířenosti se smrtí. Tak je popsán celý básníkův život, jeho láska k Bohu, láska k životu i k životnímu partnerovi a přátelům. Díky za ty verše.

Celá sbírka končí pomyšlením na smrt, které je vyjádřeno veršem:

*„Až z hmoty vyvázán a z těla uvolněný
a z hříchů očištěn, jak doufám vstoupím tam,
kde byvší bezcenné je nebývalé ceny
a platí jen co jsem
a neplatí co mám.“*

V dozpěvu je potom citován biblický verš Izajáš 25,1: *„Hospodine, ty jsi můj Bůh, Tebe budu vyvyšovat, vzdávat chválu Tvému jménu, neboť činíš podivuhodné věci.“*

Deo gratias a díky i vám, bratře Matouši!

Milada Janatová

KE DNI HUSOVU

„Já doufám v milosrdenství jeho, že dílo mezi vámi začaté dokoná a nedá, abyste od pravdy Jeho zbloudili, od níž mnozí ze strachu nebezpečenství odpadli, obávající se více člověka bídného než Boha všemohoucího, jenž usmrtiti i oživiti, zničiti i spasiti může, a své věrné v rozličných a těžkých nebezpečnostech zachrániti a dáti jim za malé a cvilkové soužení věčný život radosti nevyslovitelné.“

„Také prosím vás, abyste se milovali, dobrých násilím tlačiti nedali a pravdy každému přáli.“

Věčný Bože,

v tento den ti děkujeme za Kristova svědka Mistra Jana z Husince. Děkujeme ti za jeho opravdovost víry, statečnost v naději a vytrvalost v lásce. Děkujeme ti za jeho víru opřenou o tvé Slovo v Písmu. Děkujeme ti za jeho statečnost v zápase svědomí a odevzdanost do tvé vůle v životě i smrti. Děkujeme ti za jeho lásku k tobě i k bližním, ke svým přátelům i nepřátelům, ke svému národu i ke všem lidem.

Veď nás svým Duchem tak, abychom naplňovali Husovu pastýřskou prosbu, žili ve vzájemnosti a křesťanské lásce, zastávali spravedlnost a nebyli lhostejní k bezpráví a společně hledali pravdu, která není v našem vlastnictví, ale je nad námi jako pravda věčná a vtělená v Ježíši Kristu.

Tobě, Bože trojjediný, náleží chvála a čest od počátku, nyní i po věky. Amen.

NEDĚLE V ČERVENCI

4. neděle po svatém Duchu 6. července

Na myslí nám tane tvé milosrdenství, Bože, zde, uprostřed tvého chrámu. Jak tvé jméno, Bože, tak i tvoje chvála zní až do končin země. (Žalm 48, 10-11)

První čtení z Písma: Zacharjáš 9, 9-12

Druhé čtení z Písma: Římanům 7, 15-25a

Evangelium: Matouš 11, 16-19.25-30

Památka Mistra Jana Husa 6. července

Lidé si budou vypravovat o jejich moudrosti a jejich chválu bude opěvovat shromáždění. Jejich jméno žije v dalších pokoleních. (Sira-chovec 44, 15.14)

První čtení z Písma: Jeremjáš 15, 15-21

Druhé čtení z Písma: Římanům 8, 31b-39

Evangelium: Matouš 10, 17-22

5. neděle po svatém Duchu 13. července

Já však ve spravedlnosti uzřím tvoji tvář, až procitnu, budu se sytit tvým zjevem. (Žalm 17, 15)

První čtení z Písma: Izajáš 55, 10-13

Druhé čtení z Písma: Římanům 8, 1-11

Evangelium: Matouš 13, 1-9.18-23

6. neděle po svatém Duchu 20. července

Avšak Bůh mi poskytuje pomoc, Panovník je s těmi, kdo mě podporují. Kéž to zlo odrazí na ty, kdo proti mně sočí! Ve své věrnosti je umlč. (Žalm 54, 6-7)

První čtení z Písma: Izajáš 44, 6-8

Druhé čtení z Písma: Římanům 8, 12-25

Evangelium: Matouš 13, 24-30.36-43

7. neděle po svatém Duchu 27. července

Bůh je v obydlí svatém, Bůh, jenž nás usazuje ve svém domě. On dává moc a udatnost svému lidu. (Žalm 68, 6-7.36)

První čtení z Písma: 1. Královská 3, 5-12

Evangelium: Matouš 13, 31-33.44-52

Sk 2, 1-11. 12-21

1K 12, 3b-13

ev. Jn 20, 19-23

ZA ZAVŘENÝMI DVEŘMI

Učedníci jsou ze strachu před Židy shromáždění za zavřenými dveřmi, tak vykresluje evangelista Jan obraz církve, která už slyšela zprávu o Vzkříšení. Vždyť mezi izolací učedníků od okolního světa a cestou žen zrána k Ježíšovu hrobu se odehrálo tolik událostí. Nejenom jejich svědectví, ale dokonce i svědectví některých z učedníků už zaznělo. Petr a Jan se podle Jana předháněli, kdo bude u hrobu první. Setkání s Ježíšem jako zahradníkem, další setkání se Vzkříšeným na cestě do Emauz, to všechno a mnohem víc jsou jednotlivé střípky do pestré mozaiky, jejíž výsledný obraz nese světu poselství: Ježíš žije, Ježíš je Pán. On byl opravdu vzkříšen. A co na to učedníci? Ti, kteří mu stáli nablízku, a kteří měli všechno tak říkajíc „z první ruky“, sloupy církve, apoštolské prahy? Jsou ze strachu před Židy shromáždění za zavřenými dveřmi! Ani svědectví o Vzkříšeném, dokonce ani setkání některých z nich s ním je nezbaví strachu, a je celkem jedno, čeho se člověk bojí, vždycky to bývá strach z někoho nebo z něčeho. Učedníci se bojí a tak se zavřou – zůstanou sami se sebou, zavřou se sami do sebe a mají strach – z nejisté budoucnosti, co přijde, kdo je ohrozí, jak obstojí. Evangelista Jan psal svoje svědectví jiným způsobem, nežli jeho kolega Lukáš, který se snažil Ježíšův příběh popsat očima historika snažícího se nahlédnout v Ježíšově životě zlomovou dějinnou událost. Evangelista

Jan víc než píše kreslí rozměrné plátno, kde každý tah štětcem, každý verš, každá zobrazená událost, je sama o sobě obrazem ve kterém můžeme nahlédnout mnoho významů. Setkání učedníků s Ježíšem za zavřenými dveřmi je přesně takovým obrazem – obrazem církve, která již potkala Vzkříšeného, a přece se dál bojí. Je to obraz, který je věrohodný a realisticky zachycující skutečnost takovou, jaká je za všech časů a na všech místech, kde církev žije. Ale nejde zde jenom o obraz církve. Janova výpověď o strachu je pravdivá i v individuální rovině. Učedníci se bojí jako celek, ale i jak jednotlivci. Každý z nich prochází svým vlastním, soukromým, individuálním strachem – z něčeho, z někoho. Slyšeli o Kristu, potkali ho, a přece se bojí – jak je to lidské a jak je to pravdivé. Vždyť toto se nestalo před dávnými staletími v jakémsi starobylém městě kdesi na Blízkém Východě – to se děje tady, dnes, nám, mně, v mém životě, v mé církvi, v mém městě. Vždyť jsme to my, jeden každý z nás, kteří se bojíme tolika věcí – o svoje zdraví, o zdraví svých blízkých, o to, abychom neztratili zaměstnání, abychom vyžili z důchodu, abychom dostáli všem povinnostem v rodině, v zaměstnání, bojíme se bolesti, umírání, osamělosti, bojíme se ztráty důstojnosti v nemoci, o své děti a tisíce dalších věcí, které v nás vzbuzují strach. Kdybychom měli vyjmenovat každý své strachy, bylo

by to dlouhé povídání, ke kterému se většina z nás nikdy neodváží, protože mnoho strachů se bojíme přiznat i sami před sebou, natož před ostatními. Strach člověka izoluje a izoluje i společenství, které se nechá strachem ovládnout. Proto se učedníci zavírají před okolním světem. Vnímají ho jako sobě nepřátelský, nebezpečný, odtamtud – za zavřenými dveřmi, může přijít nebezpečí. Proto je dobré se zavřít, ohradit se, přibouchnout za sebou dveře – a zůstat sám: se svým strachem. Církev si zvláštním způsobem tento model chování osvojuje, když sama ze svého rozhodnutí se stává uzavřeným ghettem starých zvyků, tradic a strachů, před kterými se víc a víc uzavírá sama do sebe. A v takové situaci nachází ustrašené učedníky Kristus. Projde zavřenými dveřmi jejich strachu, protože nic, ani ty dveře, ani ten strach, jak si správně všimnul C.S. Lewis, nejsou tak skutečné, jako samotný Vzkříšený Kristus. On je ta nejvyšší a pravá skutečnost tváří v tvář které nic neobstojí, nic ji neumlčí, nic ji nemůže omezit. Staví se doprostřed nich a říká jim: „Pokoj vám!“ Vzkříšený Kristus přináší pokoj, je Tvůrcem pokoje, jeho působitelem a učedníci se skutečně začnou radovat. Dává jim svého Ducha a oni konečně vycházejí do světa za zavřenými dveřmi. Nejdřív ale musí ty dveře otevřít a projít jimi. Projít spolu se Vzkříšeným dveřmi svého strachu, protože on je skutečnější, nežli skutečnost, které se bojí. Evangelista Jan v popisu seslání Ducha svatého ukazuje Krista jako Dárce tohoto Ducha. Duch svatý sestupuje na učedníky z Božího Syna Ježíše. Ježíš dává svého Ducha ustrašeným učedníkům

dechem svých úst, a tak z nich tvoří svůj lid, svůj zástup.

Slyšet zvěst o Vzkříšení je důležité, ale samo o sobě to nestačí. Nestačí dokonce ani to, stát se součástí společenství, v našem případě dokonce společenství církve. Za zavřenými dveřmi může prodlévat celá ustrašená církev v čele s těmi, kteří se předtím setkali se Vzkříšeným. Radost a pokoj přichází až v novém setkání se Vzkříšeným, v takovém setkání, ve kterém prožijeme dech jeho úst sami na sobě. Jistotu, že tou poslední životní skutečností nebude to, čeho se bojíme, ale Ten, kterému věříme, Ten, který se nás dotýká, který za nás dýchá, který nás uzdravuje pro věčnost.

Amen

Kázání na Hod Boží svatodušní v Husově sboru ve Vršovcích v neděli 8. 6. 2014

PROGRAM NA ČERVENEC

6. 7.	neděle	10 hod.	bohoslužba	slouží D. Frýdl
6. 7.	neděle	15 hod.	Slavnostní bohoslužba k 599. výročí mučednické smrti Mistra Jana Husa	v Betlémské kapli
13.7.	neděle	10 hod.	bohoslužba	
20. 7.	neděle	10 hod.	bohoslužba	
27. 7.	neděle	10 hod.	bohoslužba	slouží D. Frýdl, káže A. Frýdlová

Z MYŠLENEK JANA HUSA

- Tak jako hejno krkavců snesli se na tuto zemi, aby vyklovali každé zrnko zlata a stříbra. Nemají slitování. Jejich srdce zjedovatěla touhou po bohatství. Se vším kupčí, všechno prodávají. Chceš pokřtít dítě? Zaplat! Chceš loupit a vraždit? Zaplat a bude ti odpuštěno. Ale pak, kdyby sám ďábel zaplatil, vstoupil by na nebesa? A za peníze takto vydřené z chudého lidu koně krásné chovají, čeled nepotřebnou drží, v kostky hrají a na své kuběny kožichy drahé věší, zatímco Kristus chodil bos a neměl, kde by hlavu složil. Však poznejte se, vy zloději chudého lidu, neboť Bůh i lid vás vidí.
- Křesťan má být stálý ve víře a v rozjímání této trojí pravdy: té, která je obsažena v Písmu, té, kterou poznáváme smysly a té, jíž dosahujeme neomylným rozumem. Je lépe za tuto trojí pravdu vytrpět smrt než získat obročí pochlebováním.
- Svědomí jest své poznání, jímž se člověk sám zná a jest-li vinen hříchem či není a umí rozeznávat, jest-li hřích či není. Člověk má se varovati svědomí příliš širokého i svědomí příliš úzkého. Neb svědomí široké často má zlé za dobré, hřích za nehřích...A slove široké mínění, že jakož velký pytel slove široký, že velké věci v se béře, neb dům široký neb vrata široká, jimiž bez zavazení velký kuň, velbloud neb vůz projede, též to svědomí béře v sebe veliké hříchy. Také se má člověk varovati svědomí příliš úzkého, neb to vede člověka k zoufalství, neb dí člověku, že jest příliš zlý, že se hříchů právě nekaje neb nezpovídá, že nic dobře nečiní, a tak že dobré položí člověku za zlé.
- Když jsem byl žáčkem, měl jsem tehdy mysl, abych byl brzo knězem, měl dobré bydlo a rúcho a byl lidem vzácen.

pokračování na straně 8

PRŮKOPNÍCI TO MÍVAJÍ TĚŽKÉ

Mikuláš Koperník, 1473-1543

Až v den smrti prý dostal Koperník do rukou své vrcholné dílo „O pohybech nebeských těles“ (v latinském originálu „De revolutionibus orbium coelestium“). Pracoval na něm přes dvacet let, váhal však s jeho uveřejněním, poněvadž se obával, že by rozpoutal bouři odporu. Když ve 3. století před Kristem tvrdil Aristarchos ze Samosu, že Země je menší než Slunce a krouží s jinými planetami kolem něho, byl obžalován z neúcty k olympským bohům, kteří si zvolili Zemi za podnož. Dáleko ochotněji byla přijímána pozdější představa alexandrijského královského astronoma Klaudia Ptolemaia (87-167), že Země stojí uprostřed kruhovitěho

vesmíru a kolem ní krouží Slunce, Měsíc, oběžnice a pomalejší stálice. Tento obraz světa přejala a hájila také starověká a středověká církev. Čas od času sice někteří lidé docházeli k závěrům, že Ptolemaiovo učení je chybné,

ale skutečně vědeckými argumenty je překonal až Mikuláš Koperník.

Koperník se narodil v hanzovním městě Toruni na Visle. Po otci byl Polák, ale matka byla Němka, a proto své příjmení psal Koppernick. Byl to univerzální duch. Studoval teologii, práva, medicínu, matematiku a astronomii v Krakově a na zahraničních univerzitách. Překládal z řečtiny do latiny, psal básně. Stal se kanovníkem a ve fromborském klášteře u Viselského zálivu, vytvořil astronomickou observatoř s přístroji, které sám zdokonalil. V astronomických studiích navázal na jiného církevního hodnostáře brixenského kardinála Mikuláše Kusánského (1401-1464), který se pokoušel vymanit ze starého statického vidění světa. Koperník popisuje, jak Země obíhá s ostatními planetami kolem Slunce. Že jsou dráhy oběžnic elipsovité, a nikoli kruhové, to ještě nevěděl. Stejně tak jsou Koperníkovy vývody nedokonalé v tom, že předpokládá konec vesmíru ve sféře stálic a neuvažuje, že by kosmos mohl pokračovat ještě dál. Ačkoli oproti nám ještě nevěděl o bezpočtu „sluncí“ ve vesmíru, sblížuje nás s ním víra, že účelnost kosmického dění bezpečně ukazuje k nadevšecko vyvýšenému Tvůrci. Na Koperníkově hrobu v Toruni je napsáno: „Nežádám sobě milost, kterou obdržel Pavel, ani laskavost, s kterou jsi odpustil Petrovi. Za tu milost, kterou jsi odpustil lotru na kříži, jen za tu k tobě lkám.“

Zmíněný Koperníkův spis vyšel s anonymní předmluvou (ve skutečnosti byl jejím autorem luterský vzdělanec A. Osiander), ve které se píše, že Koperníkovu uspořádání vesmíru je jen hypotéza. Přesto dílo vzbudilo z mnoha stran odpor. I reformátor Luther

se pokoušel zdůvodnit biblicky (Joz 10,12n) chybnost Koperníkových vývodů. V roce 1616 se Koperníkova práce dokonce ocitla na indexu zakázaných knih.

Koperník zemřel v klidu. Hůře dopadl jeho pozdější pokračovatel Galileo Galilei (1564-1642). Pomocí dalekohledu získal o sluneční soustavě nové poznatky, které byly srovnávány s objevením Ameriky. Kvůli své „Rozpravě o dvou největších systémech světa“, Ptolemaiově a Koperníkově, se však dostal před inkviziční soud a byl až do konce života držen pod dozorem v domácí internaci. Ještě horší úděl stihl mnicha Giordana Bruna (1548-1600), který tvrdil, že ani Slunce není absolutním středem vesmíru. Byl upálen.

Daniel Henych

dokončení ze strany 6

- Od začátku svého studia jsem si učinil zásadu, že kdekoli poznám mínění správnější, ihned upustím od svého méně správného a pokorně a radostně přijmu názor, odůvodněný lépe, věda, že to, co víme, je zcela nepatrným zlomkem toho, co nevíme.
- Nešťastným bohatstvím, v němž církev tone zjedovatělo, a otráveno je téměř všechno křesťanstvo. Psi se o kost hrýžou. Vezmi kost a přestanou.
- Je totiž nezbytné, má-li vůbec nastat mír s bližním, aby byl napřed uzavřen mír člověka s Bohem a mír člověka se sebou samým.
- Já, Jan Hus z Husince, mistr svobodných umění a hotový bakalář svatého bohosloví na vysokém učení pražské univerzity, kněz a kazatel potvrzený při kapli zvané Betlémské, svěřuji toto své odvolání Ježíši Kristu, soudci nejspravedlivějšímu, který spolehlivě zná, obhajuje a soudí, činí zřejmou a odměňuje spravedlivou při každého člověka. (Husovo odvolání: přibil jej na vrata Mostecké brány 18.10.1412, když vyhlásila kurie nad Husem ztíženou klatbu).
- ...Prosím pánov, aby své chudině milostivě činili a právě je zpravovali. Prosím měšťanov, aby své obchody právě vedli. Prosím řemeslníkov, aby věrně své dielo vedli a jeho požívali. Prosím sluh, aby svým pánóm a paniem věrně slúžili. Prosím mistróv, aby jsúce dobřě živi, své žáky věrně učili, najprvé aby Boha milovali, pro jeho sě chválu učili a pro prospěch obcě a pro své spasenie, ale ne pro lakomstvie ani pro světské zvelebenie. Prosím studentóv i žákóv jiných, aby mistróv svých v dobrém poslúchali i následovali a aby sě pilně pro Boží chválu a pro spasenie své i jiných lidí učili....Také prosím vás, zvláště, Pražané, aby na Betlém byli laskavi, dokud Pán Bóh popřěje, aby v něm Božie slovo kázali. Pro to miesto diabel sě rozhněval a proti němu faráróv a kanovníkóv popudil, spatřiv, že jeho královstvie v tom miestě sě rušilo. Ufámť v Pánu Bohu, žeť to miesto zachová do své vôle a učiní v něm prospěch větčí skrzě jiné, než jest skrzě mě nestatečného učinil. Také prosím, aby sě milovali, dobrých násilím tlačiti nedali a pravdy každému přáli.... (část dopisu z Kostnice 10.6.1415)

Mistr Jan Hus

NÁVRAT MLADÉHO PRINCE (dokončení z květnového čísla)

„Návrat mladého prince“ nám připomíná všechno, na co bychom neměli zapomínat: lásku, bratrství, vzdělání, rodinu, hodnoty, které jsou základem civilizovaného, lidského společenství.“
Bruno d'Agay, potomek Antoina de Saint – Exupéryho

„Toto dílo mě naprosto změnilo: dovolilo mi uzavřít období melancholického a smutného muže a začít kapitolu novou, kapitolu spokojeného a šťastného člověka, který se ze mě stal.“
Alejandro Guillermo Roemmers, autor

Text Roemmersovy knižní předlohy bude zpracován především formou dialogů, avšak ponecháme v něm některé méně popisné, zato myšlenkově závažnější pasáže, srozumitelné divákovi bez ohledu na reálie, v nichž se příběh odvíjí. Ostatně i ty hodláme scénicky ztvárnit, a to formou projekce mnohotvárné patagonské krajiny, do níž je Roemmersův příběh zasazen. Jinak budou kulisy a dekorace velmi jednoduché a funkční, aby nerušily význam a hloubku interpretovaných myšlenek.

K celkové atmosféře a vyznění díla přispěje také křehká scénická hudba ve stylu Philipa Glasse, jejímž autorem bude Jaroslav Svítek (uměleckým jménem Swetja), produkční představení bude Jana Valachová, dramaturgem a současně vedoucím projektu za Náboženskou obec Husova sboru ve Vršovicích bude David Frýdl, manažerkou projektu za Společnost D. S. bude Ing. Lenka Kratochvílová.

Náboženská obec ve Vršovickém divadle MANA hodlá Návratem mladého prince pokračovat v dosud zavedené dramaturgii, tj. v uvádění kvalitních textů a šíření humanistických myšlenek. Prostřednictvím divadelního umění působit pozitivně na dospělé i mladší publikum a oslovovat je ve svém domácím prostředí (kapacita přízemí velkého sálu 140 míst) odpovídajícím komorním způsobem s důrazem na silný osobní prožitek.

Harmonogram realizace inscenace Návrat mladého prince

Únor: konečný výběr herců, včetně mladých představitelů s D.S., příprava realizace projektu - scénografická, kostýmní, výběr fotografií k projekci na pozadí (ve spolupráci s kulturním odděl. Velvyslanectví Argentinské republiky), hudební a pohybová příprava.

Březen-duben: čtené zkoušky, pokračování hudební a pohybové přípravy s lidmi s D.S., aranžovací zkoušky na jevišti, společné zkoušky všech účinkujících, kostýmní zkoušky, generálka pro rodiče dětí s D.S.

Polovina května: slavnostní premiéra za účasti autora a zástupců Argentinského velvyslanectví v ČR a dalších významných hostů ve Vršovickém divadle MANA.

Červen – prosinec 2015: pravidelná představení jak pro veřejnost, tak pro střední školy jedenkrát do měsíce ve Vršovickém divadle MANA.

Olga Strusková - režisérka

KOMPONOVANÝ VEČER

PODOBEN PAPRSKU SVĚTLA

- KOMPONOVANÝ VEČER VE VRŠOVICKÉM DIVADLE MANA S PROMÍTÁNÍM FOTOGRAFIÍ
PŘEMYSLA KOBLICE

Přemysl Koblíček proslul nejenom jako vynikající fotograf, průkopník mnoha fotochemických postupů, experimentátor na poli práce se světlem, kdy ve svém oboru byl kromě osvědčených postupů také cimrmanovsky řečeno „pionýrem slepých uliček“, přičemž díky jeho mimořádnému zaujetí pro fotografii máme dnes v detailech, celcích i polocelcích zachyceny pražské i mimopražské lokace, které dávno odvál čas, anebo natolik změnily svoji podobu, že jenom díky jednomu, druhému až tisíciému Koblíčkovu stisknutí spouště, můžeme se dnes dívat průhledem jeho fotografií do dob a míst, které od nás dělí až sto let. Koblíček se kromě praktické fotografie a jejích postupů věnoval také fotografii jako teoretické vědě, ve smyslu, že byl autorem celé řady vědeckých, ale i popularizačních knížek o fotografování, je dokonce autorem několika českých ekvivalentů užívaných ve fotometrii v čele s jeho termínem „osvit“, kterým nahradil termín „expozice“, neboli hustota světla v dané době dopadající na danou plochu. Po Koblíčkově se dochovaly stovky a tisíce fotografií v pozitivěch, takřka nepřehledné množství negativů, jejichž zachování, katalogizace a zpracování pro další užití leží nyní jako nelehký náklad na bedrech pracovníků Archivu Národního technického muzea v Praze, kam Koblíčková pozůstalost doputovala. Ale po Koblíčkově nezůstaly jenom jeho fotografie, zůstala po něm i Spoušť, v pravém smyslu tohoto slova. Spoušť byl totiž měsíčník Klubu českých amatérských fotografů, přičemž Přemysl Koblíček byl ve Spoušti jedním z nejčastějších přispěvatelů. Zde seznamoval čtenáře nejenom s tajemstvím fotografování, s jím vynalezenými postupy, ale také s novými výrazivými, mezi které patřil již řečený osvit, ale také „žárka“ namísto užívané ohniskové vzdálenosti, rozměrka namísto formát. Svými novátorskými postupy budil zaslouženou pozornost, byl originální, hravý. Z jeho snímků je patrné, že pro fotografii žil, cele se jí oddal, měl mimořádný smysl pro kompozici i pro detail. Celá řada jeho snímků je cenná nejenom z hlediska dokumentárního, ale i pro svou originální, neotřelou estetiku, zachycující nejenom genia loci, ale i genia doby s jeho časovou proměnlivostí. Díky laskavosti vedení Archivu Národního technického muzea jsem již dvakrát mohl pracovat s Koblíčkovými snímky. Pokaždé mě lákaly k retuši a každé jsem musel uznat, že bez těchto dodatečných úprav je Koblíčková fotografie ve výsledku lepší. To, že mé retuše Koblíčkových fotografií nakonec neprošly schválením držitelů autorských práv považuji za zásah shůry a jemné napomenutí přímo od Koblíčka, vždyť on sám je autorem knížky: Nový způsob fotografie bez retuše. Na první fotografii PřEMYSLA KOBLÍČKA, kterou jsem měl k dispozici, jde mladá žena někdy okolo roku 1941 do kopce pod vršovickou farou. Spoušť Koblíčková fotoaparátu ji zachytila právě v okamžiku, kdy si snad narovnávala účes, anebo zapínala rozepnutou náušnici. V každém případě v typickém gestu a vzezření, s jakým dnes kráčíme po ulici s mobilním telefonem u ucha. Stačilo by do Koblíčkovu obrázku vložit některý z těchto přístrojů a sedmdesát let stará fotografie se může stát reklamním plakátem na některého z mobilních operátorů. Na druhém snímku Koblíček zachytil pouť na Dannerově stadionu ve Vršovicích. Datace je zřejmá podle stavby Husova sboru v pozadí, která je pod lešením, muselo to být tedy v létě 1930. Tehdy

během devíti měsíců, stejně jako život v těle matky, vznikla tato církevní budova s kostelem a divadlem v jednom. Narozené miminko na Koblicově snímku leží v kočárku, nad ním se vznášejí balónky naplněné héliem – ty mě svedly k tomu, abych každému z nich vrátil jejich barvy, a na horizontu uzavírá fotografii jiné novorozeně: novostavba Husova sboru: oslava mateřství, dětské radosti i budovatelského étosu Československé církve v Československé republice – to vše na jednom místě v jedinečném souzvuku, kdy Přemysl Koblic stisknul spoušť svého fotoaparátu. Dnes je tomu malému miminku z kočárku na Dannerově stadionu 84 let a už ho nejspíš nepotkáte na pouti, ale možná přesídlilo do Domova seniorů v Sámově ulici nebo v Rangherce. Zkusím se tam na něj zeptat, třeba ještě pozná svoji maminku. Obroušeno časem, to jenom na Koblicových fotografiích lidé nestárnou, dovršuje se jeho optika, neboli – jak by řekl Koblic: „onen bod, ve kterém se sbíhají světelné paprsky, prošlé objektivem, ohniskem.“ Každý z nás, řečeno společně s básníkem i fotografem, podoben paprsku světla, procházíme svými životy pod zorným úhlem věčnosti, která jako ta jediná skutečně objektivní optika, může nás poté, co projdeme žárem finálního ohniska, vyvolat ke zvěčnění.

David Frýdl

ING. PŘEMYSL KOBLIC (2. 7. 1892, Praha – 19. 11. 1955, Praha)

český fotograf praktik, konstruktér, teoretik, chemik a publicista

V Archivu Národního technického muzea se nachází největší známá část pozůstalosti Přemysla Koblice. Kromě osobních, školních a zaměstnaneckých dokladů obsahuje také doklady o jeho umělecké tvorbě, a to jak literární, tak obrazové. Velmi zajímavé, z části šifrované, jsou jeho deníky, které vznikly v době, kdy pobýval na Sočské frontě (1914-1918). Nejdůležitější částí pozůstalosti jsou však fotografie, které pořizoval jako nadšený fotograf – amatér během celého svého života, zhruba od roku 1912 až do své smrti v roce 1955. Jedná se o tisíce pozitivů, stovky svitkových a skleněných, resp. desítky kinofilmových negativů a diapozitivů. Zachytil na nich především velmi barvitý život v české metropoli v období 20.-50. let 20. století. Menší část fotografií se týká ČSR jako takové, resp. Koblicovy válečné činnosti ve Slovinsku.

Stručně z Koblicova životopisu

- 1911 - abiturient reálky v Praze-Žižkově
- 1914-1918 - rakouský pěší pluk č. 91 v Českých Budějovicích - nasazen na Sočské frontě
- 1919 - II. státní zkouška na ČVŠT v Praze (Ing. chem.); dobrovolník v sokolském praporu na Slovensku
- 1919-1921 - asistent ČVUT, stolice cukrovarnictví
- 1921-1934 - Patentní úřad v Praze, referát fotografie, grafika, potraviny
- od 1930 - ve film-fotoskupině Levé fronty
- od 1934 - odborný spisovatel a redaktor v oboru fotografie
- 1939-1945 - bez oficiálního zaměstnání
- 1945-1948 - externí spolupracovník fotografického oddělení Ministerstva informací
- od 1945 - externí spolupracovník čs. podniků v oblasti fotografického průmyslu
- od 1948 člen ústředního fotosboru Ústřední rady odborů - 1950 - člen výboru Československého svazu socialistické fotografie.

ze stránek www.ntm.cz

Rada starších je správní a výkonný orgán, který spolu s farářem řídí chod náboženské obce. Je tvořena laiky, virilními členy jsou všichni duchovní ustanovení v náboženské obci. Rada starších Náboženské obce CČSH v Praze Vršovických pracuje v současnosti v tomto složení:

Kamila Kopčilová (1957) - předsedkyně

David Frýdl (1974) – farář

Oldřich Nováček (1972) – finanční zpravodaj

Miroslava Pražáková (1942)

Helena Zezulková (1954)

ZÁVĚRY ZE SCHŮZE RADY STARŠÍCH 20. 6. 2014

Jednání RS bylo zahájeno společným zpěvem písně 83 ze zpěvníku Svítá a modlitbami členů RS.

Bratr farář přednesl zprávu o platbách za rekonstrukční práce v divadle Mana, platby jsou hrazeny v řádných termínech a podle odsouhlaseného rozpočtu.

Probíhá nadále likvidace předmětů uskladněných ve sklepních kójích po nájemnících, kteří si je nevyzvedli. RS nabízí tímto zdarma členům sboru rotoped a posilovací stroj. Zájemci o ně se mohou hlásit v kanceláři farního úřadu. Věci jsou okamžitě k vyzvednutí.

Místnost na ubytovně sboru (pokoj č. 1) se uvolnila k 31. 5. 2014 (poslední nájemník Z. D. S.) RS rozhodla o zveřejnění inzerátu na pronájmu na internetových stránkách www.bezrealitky.cz.

RS jednomyslně odsouhlasila prodloužení stávajících pronájmů bytů č. 5 a 7 na další období (jeden kalendářní rok) za stejných podmínek.

Bratr farář informoval o vloupání do farní kanceláře v noci z 16. na 17. 6. Díky přijatým limitům výše hotovosti v příručním trezoru nedošlo k velkým škodám, pouze byla odcizena drobná hotovost v řádech několika stokorun.

RS souhlasí s pořízením bezpečnostní kovové rozpěry na dveře do farní kanceláře.

Bratr farář předložil RS přehled plateb utržených Centrem MANA, o.s. v období 1. 1. - 1. 6. 2014. Celková částka (příjem z pronájmů) za toto období činil 144.072,- Kč.

56.000,- Kč poukázalo Centrum MANA na účet NO, další část obdrží náboženská obec formou nepeněžního plnění zahrnující pořízení vybavovacích předmětů do divadla.

Elektro Trefil, které sídlilo v domě vedle Husova sboru, požádalo RS o svolení k umístění menšího poutače informující o přestěhování tohoto obchodu. RS podmíněně souhlasila s umístěním poutače za poskytnutí přenosné slevové karty pro členy Husova sboru ve výši 20% (do odvolání). RS tímto nabízí členům Husova sboru využití této možnosti nákupu. Adresa obchodu: Vršovická 58 - prodejna ELEKTRO.

Ze závěrů rady starších vybral David Frýdl.

Úplné znění všech projednaných bodů je k dispozici v kanceláři farního úřadu.